

Talkininkų konferencija pajro

Gal ryto baigsis angliakasių streikas

Antracito kasyklų savininkai siulo taiką

Talkininkų konferencija pajro.

Talkininkai neįstengė susitarti apie Vokietijos kontribuciją.

LONDONAS, rugp. 14. — Talkininkų konferencija dėl Vokietijos kontribucijos švakar pajro nepadariusi jokio susitarimo.

Veltui Anglijos premieras Lloyd George, Francijos premieras Poincare, Belgijos premieras Theunis, Italijos užsienio reikalų ministras Schanzer ir Japonijos ambasadorius Hayaši, prigelbiami didelio burio ekspertų, tarėsi tarp savęs daugiau kaip savaitę laiko bandė susitarti apie suteikimą Vokietijai moratoriumą. Anglijos ir Francijos nuomonės buvo taip skirtingos, kad negalima buvo rasti jokio pamato susitaikimui.

Prieš prasidėjus posėdžiui premieras Poincare pareiškė, kad susitarimas apie Vokietiją yra negalimas, bet jis pridūrė, kad dėl to nebus pajrmo sąjungos tarp Anglijos ir Francijos.

Manoma, kad bus sušaukta kita konferencija.

Ryto užsibaigęs angliakasių streikas.

Tokių žinių gavusi valdžia.

WASHINGTON, rugp. 14. — Valdžios nariai gavo konfidencialių žinių, kad angliakasių streikas užsibaigęs sėdėd ir tuojaus prasidės angliu kasių masinė streikų skalė.

Pranašauja greitą angliakasių streiko užsibaigimą.

Lewis sako, kad angliakasių streikas gali dalinai užsibaigti bėgyje 48 valandų.

CLEVELAND, O., rugp. 14. — Angliakasių unijos prezidentas Lewis sako, kad centraliniame minkštųjų angliu lauke angliakasių streikas gali dalinai užsibaigti bėgyje ateinančių 48 valandų. Tam pasakymui pilnai pritaria dalyvaujanti konferencijoje kasyklų savininkai.

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir apylinkes pranašauja šia: —

Šiandien — Giedra, nedidelė permaina temperatūroje.

Saulė teka 5:57 val., leidžiasi 7:52 v. Mėnuo teka 11:20 val vak.

Svarsto Hardingo pasiūlymą.

WASHINGTON, rugp. 14. — Geležinkelio kompanijos tūlomis sąlygomis jau priėmė prezidento Hardingo pasiūlymą, kad senumo darbo teisės dėl streikuojančių geležinkeliečių išspręstų geležinkelio darbo taryba.

Dabar tą patį klausimą svarsto ir geležinkeliečiai. Kalbama, kad streikieriai jau buvo nutarę atmeti tą Hardingo pasiūlymą, bet tas nutarimas nėra skelbiamas ir šiandien streikieriai turėjo pasitarimą su kitomis geležinkeliečių unijomis — keturiomis brolijomis. Nesitikima, kad geležinkeliečiai duos atsakymą dar per porą dienų.

Darbininkų bylos juri paleistas.

CHICAGO. — Ykaro tapo paleistas dėl nesutaikymo juri, kuris teisė namų budavotojų vadovus Mader ir McCarthy ir neva prisipažinusi kaltininką Millerį, kurie buvo kaltinami užmušimu dviejų policistų. Apie juri vaigsto visokių gandų. Kalbama, kad juri nusprendė paliepusi Maders ir McCarthy, tik negalėjo susitarti apie Millerio kaltumą. Kiti sako, kad nesutaikymas buvo didesnis. Juri tarėsi 61 valandą.

Veikiausia valstija reikalauja naujo bylos nagrinėjimo skamą rudenį.

10 žmonių užmušta.

ANNANDALE, Minn., rugp. 14. — Keistoj nelaimėj, kurioj traukinio užbėgimas ant troko sudaužė du traukinius, žuvo daugiau kaip 10 žmonių ir 40 žmonių liko sužeisti. Jau atkasta 10 lavonų, bet manoma, kad po griuvėsiais yra dar vienas ar du lavonai. Sužeistieji išgabenti į Minneapolis.

Anglijos angliakasiai nesideda prie komunistų.

LONDONAS, rugp. 14. — Anglijos angliakasių federacija nutarė nesidėti prie komunistų internacionalo ar prie Rusijos bolševikų. Įnešimas prisidėti prie komunistų internacionalo tapo atmetas angliakasių konvencijos 883 balsais prieš 118.

Nutarė streikuoti.

CHICAGO. — Chicago, Aurora and Elgin elevatorių traukinių 304 balsais prieš 34 nutarė paskelbti streiką, kompanijai atsisakius pakelti algą ir pakeisti niekurius darbo sąlygas. Kada streikas bus paskelbtas, dar nežinia, tai palikta valdybai nuspręsti.

Japonai mažina armiją.

TOKIO, rugp. 14. — Japonija pradėjo mažinti savo armiją. Dabar paleista iš kariuomenės 4,000 karių. Viso bus paleista 56,000 karių, taip jau keli generolai ir augštesni oficeriai.

100 žmonių sužeista.

BUFFALO, N. Y., rugp. 14. — 100 žmonių liko lengvai sužeisti N. Y. Central pasažierių traukiniui nušokus nuo bėgių.

Chicagos Lietuvių Demonstracija

Ateinančioje nedėlioje, rugpjūčio 20 dieną, pažangioji Chicagos lietuvių visuomenė turės didelę demonstraciją ir prakalbas pažymėjimui.

LIETUVOS PRIPAZINIMO IR LIETUVOS KONSTITUCIJOS PRIĖMIMO.

Bus taip pat protestas prieš registraciją, kaip skaudžiai apsimančią Amerikos lietuvių ir grąsinančią jiems pilietybės teisių netekimui.

Draugijos, kurios dar nesate nutarusios dalyvauti demonstracijoje, šaukite extra-mitingus, kad galėtumėte prisidėti su savo vėliavomis ir benais!

Demonstracijos vieta bus tuoj pranešta. Prakalbos gi įvyks milžiniškoje Seventh Infantry Regiment Armory svctainėje (3401 S. Wentworth Ave.).

Rusija tarsis su China apie Mongoliją.

PEKINAS, rugp. 14. — Adolfas Joffe, kuris su 200 pagelbininkų važiuoja į Harbiną ir Pekingą, bandys tartis su Chinijos valdžia apie sugrąžinimą Mongolijos, kurią dabar kontroliuoja bolševikai. Rusų presos biuras vadina Joffe pilna-teisiu Rusijos atstovu tartis su China, bet Chinijos ministerija sako, kad jis vyksta į čia neoficialinai.

Už tai, kad rusai sugrąžins Mongoliją, jie reikalauja iš Chinijos padaryti prekybinę sutartį ir užmokėti išlaidas okupacijos Urga, kurią buvo pasigriebę bolševikų kareiviai. Dėl Joffe ir jo štabo atvykimo įvedama atstai cenzūra, kad jis negalėtų vesti propagandos.

12 žmonių uždaryta kasykloje.

KNOXVILLE, Tenn., rugp. 14. — Gauta žinių, kad Everts, Ky., kasyklose dėl užgrūvimo tapo uždaryta 12 angliakasių.

Siulo taiką sukilėliams.

LONDONAS, rugp. 14. — Airijos Laivos Valstijos valdžios galva Michael Collins pasiūlė taiką Airijos sukilėliams respublikonams.

CHICAGO. — Užpėitą naktį Blackstone viešbuty umai pasimirė didžiųjų korporacijų advokatas-milionierius Levy Mayer, vienas iš turtingiausių advokatų visoje šalyje.

NACOGDOCHES, Tex., rugpjūčio 14. — Maskuota gauja pastvėrė Dr. Kahn, išgabeno j laukus, ten jį nuplakė ir pas-kui parvėžė į miestelį išmetė iš automobilio.

ARION, Belgijoje, rugp. 14. — Belgijos muitinė užgriebė kelis milijonus frankų vertas brangmenis, pirmiau priklausiusias Rusijos Romanovams.

NEW YORK, rugp. 11. — Liepos mėn. nelaimėse New-Yorke liko užmušta 228 žmonės. Lygiai tokis pat skaičius žmonių nelaimėse žuvo ir perreitalais metais liepos mėn.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugpjūčio 14 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.46
Austrijos 100 kronų	1/2
Belgijos 100 frankų	\$7.68
Danijos 100 frankų	\$21.52
Finų 100 markų	\$2.12
Francijos 100 frankų	\$8.10
Italijos 100 lirų	\$4.60
Lietuvos 100 auksinių	13c
Lenkų 100 markų	1 1/2c
Norvegijos 100 kronų	\$17.32
Olandų 100 guldenų	\$38.84
Švedų 100 guldenų	\$26.25
Šveicarių 100 markų	\$19.04
Vokietijos 100 markų	13c

Pakelė algą jureiviams.

CLEVELAND, O., rugp. 14. — Laių savininkų asociacija paskelbė, kad pradėdant nuo rugsėjo 1 dienos, alga visiems didžiųjų ežerų laių darbininkams, žemesniems už atestuotus oficerius, bus pakelta \$15 į mėnesį. Betgi laivai ir toliau bus operuojami "open shop" pamatais.

Pasimirė lordas Northcliffe.

LONDONAS, rugp. 14. — Čia pasimirė lordas Northcliffe, kurio tikroji pavardė yra Alfred Charles William Harmsworth. Jis buvo savininku daugelio žymiausių Anglijos geltonųjų dienraščių ir žurnalų. Jis buvo 57 m. amžiaus.

5 žmonės prigėrė.

LAMAR, Col., rugp. 14. — Penki žmonės prigėrė Brandon ežere, apvirtus plokščia-dugnei valčiai. Nė vienas buvusių valty neišsigelbėjo.

LONDONAS, rugp. 14. — Iš Helsingofo pranešama, kad Rusijos legacija paskelbė, jog laike nesena buvusių Rusijos laivyno manevrų paskendo torpedinių laivų naikintojas. Smulkmenų nepaduodama.

Okupuotose Lietuvos Rytuose.

E. GARDINAS. — Liepos m. 13 d. sukilėliai gaudai sudegino viršaičio Filipavičiaus dvarą, Ostrinko valsčiuje.

Liepos mėn. 14 dieną poros kilometrų atstu nuo Marcinkonių susirėmė partizanai su lenkų, kavalerija. Susirėmime sužeista 3 lenkų kareiviai ir atimta 1 šautuvas. Tą pat dieną neutralėj zonoj Mergėrių kaime partizanų paimtas nelaisvėn lenkų 41-jo Kel-cų batalijono kareivis su vėžimu ir arkliai.

Liepos m. 15 d. Marcinkonyse susimusė lenkų kareiviai su vietos gyventojais. Mat, ukininkams reikėjo pievas šienauti, o kareiviai ėmė jose savo arklus ganytis. Užmušta 1 kareivis ir sužeista 2.

Liepos m. 16 d. išsprogdinta siaurųjų gelžkelių tiltas ant Kotros upės ir sugadinta linija viso kilometro ruožte. Lenkai mėgina taisyti tą tiltą, bet jiems kliudo partizanai: jie tiltą apšaudė — ir darbininkai išbėgioja.

VILNIUS.

Šaranciai (škėriai).

Ašmenos apskrity pasirodė daugybė šarancių, kurie baigia naikinti žirnius, ilnus ir vikius. Vjetomis apšėdo ir miežius.

Lietuvos žinios

Okupuotoj Lietuvoj

E. GARDINAS. — Baltgudžių kovos dėl laisvės. Liepos mėn. 19 dieną Zubrovo kaiman Berštų valsčiaus, buvo atsiųsta keli būriai išgauti partizanų, susprogdinusių čia tiltą ant Kotros. Vienas iš jų būrių (81 pulko), skaičiuje 18 žmonių, ištisai tapo partizanų išnaikintas. Liepos m. 19 d. tarp Mostų ir Rožankos fugasų sproginu sukilėliai sulaukė karinį ešeloną ir nuginklavo kareivius. Ginklai ir amunicija išdalinta gyventojams. Liepos m. 19 d. ties kaimu Lipčanskaja Ruda, Lydos apskr. ištiko susirėmimas sukilėlių su baudžiamuoju būriu. Pagelbon baudžiamajam būriui buvo pasiųstas atsargos batalionas 6-to legionų pulko, kuris perėjęs sukilėlių pusėn.

Lenkai vėl užpuolė.

Š. m. liepos mėn. 26 d. lenkų "partizanai", stovintieji kaime Avižancy, užpuolė širvintų miestelį, kur įsiveržė spėjo apipūsti vieną krautuvninką pil. Baroną; išdaužė krautuvės langus, paėmė visus pinigus, manufaktūros prekes ir kt.; paskiau krautuvėn metė rankinę granatą. Pagalios vietos milicija neprašytus svečius išvij.

Nepaprasta audra.

MERKINE. — Liepos mėn. 16 d. 18 valandą pakilo iš žiemos vakarų debesys ir, eidamas ruožu apie 15 verstų Druškininkai — Merkinė — Varėna, nuklojo ledais laukus, kame baltavo vietomis apie porą valandų laiko. Ledų didumas siekė iki 2 colių. Merkinės miestely retas namas liko su neįdaužytomis langais, išdaužyta 530 langų, laukuose javai suguldyti prie žemės, medžių šakėmis nuklotas kelias. Lietus buvo taip smarkus, kad vanduo per pusę valandos laiko, bėgdamas iš miestelio skersai plentą, užnešė plentą smėlio slugsnos storumu pusantro metro. Vykdamas susiekimo ministerijos lengvas automobilis įlėmė ir tikėtai per pusantros valandos laiko vietos gyventojų pagelba buvo atkastos ir ištrauktas. Nukentėjo Merkinės apylinkė 10 kaimų. Seni žmonės sakosi dar nematę iki šiol tokio didelio lietaus ir tokių didelių gabalų ledo. Ukinkams padaryta labai daug nuostolių.

Neutralė zona.

Lenkų partizanų puldinėjimai.

E. KAUNAS. — VII. 25 apie 15 val. 30 min. lenkų partizanai iš vienasėdžio Vidnopoliai, į rytus nuo Musninkų, apšaudė mūsų sargybą palei kaimą Žodžiai ir lengvai sužeidė mūsų sargybinių. Pradėjus šaudyti mūsų sargybai partizanai atsitraukė gilumon neutralinės zonos. Apie priešų nuostolių žinių nėra.

VII. 26 apie 2 val. lenkų partizanai, skaičiuje 15 žmonių, užpuolė mūsų atskirą lauko sargybą ties kaimu Užulėžiai ir apšaudė salvėmis. Nukovė du mūsų kareivius. Mūsų sargybai užėmus apkasus ir atidengus ugnį į puolančius partizanus, pastarieji atsitraukė gilumon neutralinės zonos. Ta pačią naktį vienkiemy Augu-

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siūnčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelnė didžiausio pasitikėjimo,

2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogreiciausia, — taip kaip niekas kitas negali;

3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;

4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo skyriuose;

5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nujienų kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tikėtai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

NAUJENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS	Tel. Boulevard 9663
3210 So. Halsted St.	
TOWN OF LAKE SKYRIUS	Tel. Boulevard 0672
1614 West 46th Street,	
BRIGHTON PARK SKYRIUS	
4138 Archer Ave.	Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS	
523 West 120th St.	Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS	
233 East 115-th St.	Tel. Pullman 0659

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8500Subscription Rates:
8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$8.00 per year in Chicago,
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.Užsimokėjimo kainos
Chicagoje — paštui
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviems mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje per nešiotojus
Viena kopija 3c.
Savaitė 18c.
Mėnesiai 75c.Suvienuose Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviems mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Keliai
persiskyrė.

Kaip tilpusis vakar "Naujienuose" pranešimas sako, Lietuvos pripažinimo ir Lietuvos konstitucijos priėmimo apvaikščiųjų ateinančių nedėdienių įvyks toje pat svetainėje, kurioje chigagiečiai anamet kėlė protestą prieš Želigovskio įsiveržimą Vilniui — Seventh Infantry Regiment Armory.

Anoje protesto demonstracijoje dalyvavo visos trys, Lietuvos nepriklausomybės pamatu stovincios, mūsų srovės. Šiame apvaikščiujime tečiaus vienos srovės — krikščioniškųjų demokratų — jau nebebus. Ji su savo parapijonais maršuos skyrium. Tai yra reikšmingas dalykas, ir kiekvienas protaujas žmogus privalo apie jį pagalvoti.

Lietuvos nepriklausomybės gynimas nuo išorinių priešų rūpėjo visiems lietuviams, išskyrus tik tai, kad menką (nors ir labai triukšmingą) sektą, kuri mato viso pasaulio išganyką Maskvoje. Bet Lietuvos laisvė rūpi ne visiems lietuviams. Viena stambi mūsų visuomenės srovė, kuriai vadovauja katalikų kunigija, mano, kad Lietuvos žmonės turi pakankamai, arba net ir per daug laisvės. Ji tenkina, si tu, kas yra, arba net geidžia, kad Lietuva grįžtų atgal — prie to, kas buvo praeityje; tuo tarpu kad kita mūsų visuomenės dalis reikalauja daugiau, negu yra šioje valandoje, ir geidžia, kad Lietuva žengtų priekyn.

Kad ir da taip norėtum, šitų dviejų mūsų visuomenės dalių sutaikyti negalėtum. Todel ir šita apvaikščiujima, jos, nenorėdamos atsižadėti savęs, nenorėdamos viena prieš antrą veidmainiauti, neįstengė surengti kartu. Jų keliai persiskyrė!

Požangioji mūsų visuomenės dalis, susidedanti iš socialistų, sandariečių ir kitų žmonių, kurie jaučia simpatiją Lietuvos darbo liaudies pastangoms iškovoti daugiau teisių, daugiau laisvės, negu ji turi šioje valandoje, — demonstruos savo pasiryžimą eiti ir toliau su ta liaudim — prieš tuos, kurie stengiasi ją pavergti.

Mes puikiai žinome, kad tos pačios pažangiosios visuomenės tarpe yra labai stambių skirtumų. Viena jos dalis mato savo idealą ne šių dienų sistemoje, bet socializme; kita dalis šitam idealui nepritaria. Bet Lietuva šiandien dar nestovi ant slenkščio į socializmą tvarką. Jai teks dar eiti ilgą kelią, iki ji tą slenkštį pasieks. Šitą kelionę tečiaus jį galės atlikti tuo lengviau, juo bus laisvesnė ir demokratiškesnė josios tvarka.

Taigi demonstruoti del laisvės ir demokratybės obalsių visa pažangioji visuomenė gali kartu. Ateinantis nedėdienis parodys, kaip skaitlinga yra ta visuomenė Chicagoje.

Apžvalga

BASKIRAI, KALMUKAI, MONGOLAI IR — KOMUNISTAI.

Rusijos sovietų respublika išleido naują žemėlį, kuris rodo, kad bolševikų kontroliuojamas žemės plotas sudeda iš 27 autonominių respublikų. Tarp šitų respublikų randame ve kokiąs:

Votiakų,
Zirėnų,
Mery,
Čuvašų,
Totorių,
Baskirų,
Kalmukų,
Kirgizų,
Abchazų,
Jakutų,
Mongolų, ir t.t.

Daugelis šitų respublikų yra apgyventos puslankinėmis padermėmis, kurias dar negalima nė tautomis vadinti. Kai kurios jų nėra net įsitaisiusios pastovių sodybų, bet bėstosi iš vietos į vietą ir užsiima medžiokle, žuvinimu ir gyvulių bandų ganymu.

Niekio nėra nuostabaus, kad bolševikai pasidarė tų puslankinių padermių vadais. Bet kada jie savo mongoliškai-kalmukiską "komunizmą" bruka civilizuotųjų šalių darbininkams, tai ima juokai.

DŽIAUGIASI KRUVINU
NUOSPRENDŽIU.

"Laisvė" džiaugiasi, kad kruvinasis bolševikų "tribunolas" pasmerkė mirtin 14 social-revoliucionierių, ir kartu kelia į padangos to "tribunolo" "mieslaširdystę", kadangi jisai atidėjo mirties nuosprendžio įvykinimą neapribotam laikui, pareikšdamas:

"Jeigu socialistų revoliucionierių partija ištikrųjų liaisus organizavus sukili mus prieš S. Respubliką, liaisus organizavus šnipinėjimo ir teroro aktus, jeigu mes į šalį visas požemes konspiracijas, tai apkalintieji nebus nužudyti. Bet jeigu ta partija ir toliau vartos tuos pačius budus kovoj su sovietine tvarka, tai nuosprendis bus išpildytas." Brooklyniskiai Maskvos

"sandvičių" valgytojai delei šito pareiškimo sako:

"Taigi gyvastis Goco, Timofejevo, Gendelmano ir kitų kontr-revoliucionierių agentų yra dabar rankose jų sėbrų, gyvenančių užsienioose. Socialistų revoliucionierių partija su eilėmis "Jura ir mergos", tai pirmosios pasilieka toli užpakalį. "Jura ir mergos" nėra taip akį veriančios skambios, kaip pirmosios eilės, bet jos turi savo vidaus muzikalumą, kuris nei kiek nėra mažiau vertintinas negu "Gludi-liudi". Anaipol, šis muzikalumas yra net stipresnis savo ritmo tamprumu, garsų kietumu bei melodijos skambumu. Ir be to šitos eilės budamos lygiai, kaip ir pirmos gryo inkvėpimo vaisius, jos yra be galo platingos, vaizdai ryškūs, tokie stiprūs, tokie sukaupiti! Taip daug jose veiksmo, judėjimo, taip laisvai jose reiškiamą pergyvenimą! Kad sukurti tokias eiles, reikia buti dideliu poetui!

Trečios, vienintėlės eilės mūsų literaturoje, vienintėlės ir pas Jurgelionį savo gaivaline stiprybe, eilės, kurios Lietuvoj, berods nežinomos, kurias ir patsai poeta, matyti, nedaug tevertina, jeigu visą rinkinį pavadino "Gludi-Liudi" ir kitos lyrikos eilės — tos eilės vadinasi "Išėjimoj". Šit ištraukos iš jų:

Ir ėjo minios...
Ir ėjo vakar jos, ir eina jos šiandien,
Ir eis rytoj, poryt ir užporyto ryt,
Ir, rodos, eiti joms paliaubų nebebus!...
Retai kuri galva aukščiau iškilti drįsta,
Retai kuri širdis krutinėje plaka lygiai...
Ties jų akimis, ties jų galvoms, ties jų širdims
Lyg nusileido ant visų jų debesy,
Tamsus, pritvinkęs iš jų baimės ir gėdos,
Iš ašarų, kurios dar veidas tebevilgo,
Iš vilčių neaiškių, iš ateities slaptybės,
Iš praeties vargų ir ilgesio tėvynės.
Išlyškę, prislęgti, baugiais bureliais slankio

tija gali išgelbėti gyvastį savo idejos sėbrų, bet gali juos ir nužudyti. Tegul sprendžia dabar patsai Černovas, patsai Kerenskis, patsai Zenzinovas, ar jie užners kilpą ant kaklo savo draugų, ar ne."

Gražiaus nemokėjo kalbėti nė Rusijos žandariai. Atsime name kaip caro Mikės laikais baudžiamieji buriu degindavo sodiečių trobas, plakdavo ir šaudydavo gyventojus, jeigu kas nors iš to sodžiaus padarydavo užpuolimą ant valdžios istaigos arba ant valdžios tarnų. Negalėdama pagauti tikruosius kaltininkus, caro valdžia žudė ir kankino nekaltus žmones.

Bolševikiškoji "justicija" tečiaus eina dar toliau. Ji grumoją nužudyti Gocą, Timofjevą ir Gendelmaną už darbus jų žmonių, su kuriais jie ne susisiekti negali! Pasmerktieji es-erų vadai juk jau daugiau kaip dveji metai sėdi kalėjime ir toliau bus laikomi ten pat, dagi po sustiprinta sargyba; o Černovas, Zenzinovas ir kiti gyvena užsienioose!

Es-erų partija, kaip žinia, senai jau yra atsisakiusi nuo ginkluotos kovos prieš sovietų valdžią. Jau gen. Vrangelio laiku ji ne tikai nėjo su ginklais rankose prieš valdžią, bet ragino Rusijos valstiečius ir darbininkus padėti sovietų valdžiai sumušti to kontr-revoliucinio generolo armiją. Be to, kaip Gocą pareiškė teisme, es-erai yra pasiryžę kovot už sovietų valdžios pripažinimą.

Taigi laikyt es-erų vadus kalėjime, kad jų partija neorganizuotų ginkluotų sukilimų prieš sovietų valdžią, nėra pamato. Jeigu bolševikų "tribunolo" grumojimas nėra tuščias "bluffas", o turi tikros prasmės, tai ji yra štai kokia:

Bolševikai gali patys, su provokatorių pagalba, suorganizuot "sukilimą" social-revoliucionierių partijos vardu, o paskui nužudyti laikomus kalėjime es-erų vadus!

Kad bolševikai gali iškirsti tokį judosišką "šposą", tai parodo ir ši es-erų byla. Toje byloje buvo prirodyta, kad skundikas Semionovas, kurio "liudymais", daugiausia buvo paremti kaltinimai es-erų vadams, per 8 mėnesius buvo socialistų revoliucionierių partijos narys, po to kai jisai jau buvo įstojęs į komunistų partiją. Pas es-erų jisai planavo teroristinius sąmokslus prieš valdžią, o komunistų partijoje darė planus išnakinti es-erų. Antras skundikas, Konopliova, elgėsi panašiai (apie jos liudymus skait. žemiau).

SKUNDIKE KURSTĖ PRIE
TERORO AKTŲ.

Tarpe valdžios liudininkų socialistų revoliucionierių byloje labai įžymi buvo skundikė Konopliova, kuri perėjo į komunistų partiją ir todel galėję išanksto but tikra, kad jos gyvybei nėra pavojaus. Liepos 4 d. ji liudijo Maskvos "tribunolui" sekamai:

Kuomet aš įsitikinau, kad reikia imtis teroro, kaip kovos įrankio, tai aš padaviau sumanymą suorganizuot pasikėsinimą ant Lenino gyvybės centralinio komiteto įgaliotiniui Rabinovičiui ir pasiūliau įvykinti pasikėsinimą. Išklause mane, Rabinovič pasakė, kad jisai mano pasiūlymą įteiks atskiriems centralinio komiteto nariams ir greitai pasiūks mane. Už kokių penkių dienų aš, nelaukdamo jo pranešimo, vėl nuėjau pas Rabinovičių, ir jisai man pareiškė, kad centralinis komitetas nepalankiai priėmė mano pasiūlymą, ir kad aš todel turinti pasimatyti su Gocu. Neuzilgo po to aš sutikau su Gocu, ir jisai, kalbėdamas su manim, užsiminė apie mano sumanymą, prižadėdamas dar kartą apsisvarstyti jį komitete. Vėliau Rabinovič suvedė mane į pažintį su Ivanovu ir Jefimovu, ir mes ėmėme daryti pasikėsinimo planą. Apie laiką liaudies komisarių taryba įvažiavo į Maskvą. Po to aš nuėjau pas Rabinovičių informacijai ir jisai mane ramino, sakydamas, kad centralinio komiteto biuras patvirtinęs pasikėsinimą ant Lenino ir net paskyręs savo narį Richterį, kaip pasikėsinimo vadą. Bet Richteris paskui nieko nedarė ir tikai surado man tam tikrų nuodų "Kurare" kulipkomas užduoti. Todel mes greitai įsitikinome, kad iš šito pasikėsinimo nieko neišeis, ir atidėjome visą dalyką į šalį. Kuomet Gocą atvyko į Maskvą, tai aš nusiskundžiau jam del Richterio ir kitų neveiklumo. Jisai atsakė: "Aš manau, kad momentai yra praeję, ir prašau visą dalyką mesti šalin."

Socialistų revoliucionierių partijos centralinio komiteto narys, Goc, atsakydamas į Konopliovos liudymus, papasakojė štai ką:

"Petrograde Rabinovič man pranešė, kad Konopliova nori pasikalbėti su manim apie teroristinių pasikėsinimų organizavimą. Tuomet aš pasakiau Rabinovičiui, kad jisai privalo atkreipti Konopliovos dėmesį į tai, jog centralinis komitetas jokiams tos rūšies pasikėsinimams nepritaria, ir priminti jai partijos discipliną. Konopliova atsakė Rabinovičiui, kad ji šitame dalyke veikia savanoriai, o ne partijos vardu. Kadangi aš norėjau išvengti, kad centralinis komitetas būtų peikiamas už kokius nors savarankiškus partijos narių darbus ateiityje, tai prašiau Rabinovič pasaukti pas mane Konopliovą ir pasakiau jai, kuomet ji atėjo, kad ji savo žinyniu gali tikai pakenkti centraliniam komitetui, kuris atmetė visus pasikėsinimus ant atsakomųjų sovietinės valdžios narių. Konopliova tuomet padarė ir mane išpuđiusiu liginio ir nesusivaldančio asmens. Išėdama, ji pridėjo man pagalvoti apie tai dalyką. Antru kartą ji atėjo pas mane Maskvoje, buvo labai nupuolusiam upe ir prašė duoti jai kokį nors atsakomą darbą. Aš jai patariau neužsiimti jokių darbų ir važiuoti prie savo šeimos pasilsėti. Be šitų dviejų susitikimų, man neteko Konopliovos matyti."

Konopliovos ir Goco liudymai aiškiai rodo, kad ta moteriškė stengėsi kiek galėdama sukurstyti socialistų revoliucionierių partiją prie teroro aktų, bet visos jos pastangos nuėjo niekais. Vienok bolševikų valdžia apkaltino socialistų revoliucionierių vadus del Volodarskio užmušimo ir pasikėsinimo ant Lenino gyvybės — pasiremama tos kurstytojos (ir kito panašaus gavo) skundų!

Tokių pat provokatorių tarnavimas bolševikų valdžiai galės pasinaudoti ir tuomet, kai ji norės nužudyti pasmerktuosius.

I darba.

Vos kelios dienos beliko iki Lietuvos pripažinimo ir Lietuvos konstitucijos priėmimo apvaikščiujimo. Tad visos pažangiosios draugijos ir atskiri piliečiai, kuriems rūpi, kad Lietuva būtų ne tik nepriklaiminga, bet ir laisva, privalo stoti į darbą.

Pažangioji visuomenė turi susirupinti tuo, kad apvaikščiujimas būtų sėkmingas. Tai bus savo rūšies kvotimas, kuris parodys, kaip didelis chigagiečių skaičius moka džiaugtis tuo, kuo verta džiaugtis, ir pasmerkti tai, kas verta pasmerkimo.

to eilių. Red.) Jambinės eilės, nelygios eilutės (nelygus skiemų skaitlius eilutės) kaip to reikalauja vaizdas ar melodija, minios pergyvenimų aprašymo budas, pagaliau, pavieni posakiai, kaip antai "retai kuri širdis krutinėje plaka lygiai", "lyg nusileido ant visų jų debesy", "šlaistos neramiai, kaip tos be lizdo paukštys", "Ir prisikuprins tuoj ir jo galva nūsivirs"... Visi šie sakiniai yra grynai Verhaeren'iniai. Dar viena aplinkybė, kuri gali ir negerą pagundą nuvesti, tai kad šale kitų neblogų eilių, šiuo stilium ir šia galybe nėra daugiau parašyta nieko. Neturėdamas parankių Verhaeren'o veikalų rinkinio, negaliu patikrinti, kiek tie mano intarimai yra teisingi. Jeigu tie mano intarimai neteisingi, ir Jurgelionis eiles parašė be Verhaeren'o intakos, tai nežūrint į tai, kad per dešimtį metų jis visai mažai tėra parašęs, kad iš to, kas parašyta ir yra inėjė į aptariamąją knygą, daug kas sunkiai išlaikytų pačią palankiausią kritiką, Jurgelionis yra šale Duonelaičio, vienas didžiausių Lietuvos poetų! Jeigu jos yra parašytos Verhaeren'o įtakoj jos visiktai liudi ja kokia stambi, kokia galinga yra Jurgelionies dovana!

IV.

Naujos gadybės Babylonas!
Kai bū, tarmių, šnektų margiausias mišinys!
Mamonos Dievas čia valdonas,
Visų didžiausias patvaldys!
Čia jam pirmam pirma visų tautų garbė,
Čia jam pirmam pirma visų auka liuosnorė,
Didi visų auka — ir kunas, ir širdis.

(Bus daugiau)

L.S.S. Reikalai

LSS. Pildomojo Komiteto
Extra Posėdis.

LSS. Pildomojo Komiteto extra posėdis įvyko liepos 31, 1922, "Naujienu" name. Posėdy dalyvavo sekami P. Komnari: A. Žymontas, J. Šmotelis, A. Kemėža, J. Vilis ir J. Degutis. Neatsilankė P. Mile-
ris ir A. Grebelis.

Posėdžio tvarkos vedėju išrinktas drg. J. Šmotelis. Skaitytas ilgas laiškas nuo Lietuvos Socialdemokratų Partijos, iš kurio matoma, kad mūsų draugai Lietuvoj pradėjo didelį organizavimo ir švietimo darbą.

LSS. Pildomasis Komitetas šiame posėdy tik ir svarstė apie Lietuvos Socialdemokratų Partijos veikimą.

Nutarta atsisaukti ir paraginti visas Lietuvos Socialistų Sąjungos kuopas, kad jos organizuotų komitetus, kurie rūpintųsi platinimu ir užprenumeravimu Lietuvos socialistinę literatūrą: "Socialdemokratą" ir "Profesines žinias" Lietuvos dvarų darbininkams ir Suvienuose Valstijose lietuviams darbininkams. Taipgi, kad LSS. kuopos įvairiais būdais remtų besimokinančią Lietuvos socialistinę jaunomą ir jų laikraštį "Ziežirba".

A. Žymontas,
LSS. Sekretorius.

Lietuvių Socialistų Sąjungos Pildomajam Komitetui per dr. A. Žymontą
1739 So. Halsted str.,
Chicago, Ill.

Gerbiamas drauge,
Prašome paskelbti "Naujienuose" ir jei galima "Keleivijėje" ir pareikšti aukaviesiems mūsų širdingiausius padėkos žodžius. Pinigus esame gavę iš šių organizacijų:

1) LSS. 71 kuopos auk. 7,000.—
2) "Aušros" b-vės iš Chicago surinkut aukų LSS. VIII rajono gegužės 1 diena auk. 5,400.—

Viso auk. 12,400.—

Pirmininkas S. Kairys,
Iždininkas K. Bielins.

Lietuvos Socialdemokratams aukos

J. Mickevičius \$1.00
Jonas Pocius50
Mikolas Reikštis25
Vincas Vaitkevičius .. 1.00
Valentas Laudanskis .. .50
Tadas Ališauskas50
Kazys Yurčius50
Juozas Laurinas 1.00
Antanas Auškalns 1.00
St. Jankauskis 1.00
Vincas Rapolavičius .. 1.00
Jonas Kálvaikis50
Mikas Ežerskis 1.00

\$9.75

Aukos surinko Jonas Pocius. Šitos visos aukos Lietuvos Socialdemokratų Partijai yra surinktos ant Town of Lake, Chicago.

T. Paukštis, Pittston, Pa., \$4.50
P. Motiečius, Waterbury, Conn. "Ziežirbai" .. 5.00
Aukų \$9.45 Lietuvos Socialdemokratų Partijai gavau, Ačiū!

Draugai, parinkite ir daugiau aukų L. S. D. P.

—A. Žymontas,
L. S. S. Sekretorius.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 3362
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

PADEGĖLIS KASMATE

Literatūros Darželis.

IŠ KLEOFO JURGELIONIES RAŠTŲ

I. GLUDI-LIUDI IR KITOS LYRIKOS EILĖS

(Tęsinys)

Bet nagrinėjant pavienius posakius, analizuojant eiles, pranyksta visa jų garsinė grazybė, o tuo pačiu ir gyvybė. Nelyginant, jeigu nagrinėdama kurį gražiausią sielos pergyvenimą, sumanytai anatominiai analizuoti žmogaus sudėtį ar nagrinėti fizinio bei psichinio pasaulio santykiavimą. Turėtum tuomet visą, ko tik nori, bet nerastum gyvybės, nerastum jausmo, pamestum tai, iš ko išėdama pradėjai ieškoti. Ir šiose pacituotose eilėse, pavyzdžiui, visa pirma strofa analitiniu žvilgsniu visa yra labai silpna, bet be jos grynai garsinių, grynai muzikaliųjų žvilgsnių yra neįmanoma eilių antroji strofa. Šias eiles arba galima priimti ištisai, arba ištisai atmeti. Aš jas priimu. ačian, nors savo rušimi yra vienintėlės mūsų literaturoj, nors jos Jurgelionies kurybai yra ir labai charakteringos del jų ekspansingumo, del intuitivinės paigios, bet jos nėra tos, kuriose Jurgelionies kurlamoji galia liejasi visoje savo galyje. Ir Jurgelionis jų vardu pavadindamas visą rinkinį patsai save labai skaudžiai nuskriaudė. Man jau kartą teko cituoti ir triniti "Naujienu" skiltyse Jurgelionies eiles, (žiur. straipsn. VAI-
NIKAI), "Jura ir mergos", kurias aš tuomet pavadinau sėdevru. Jeigu palyginti eiles "Gludi-

